

5. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Kansakoulutoimi

Helsingin kaupungin kansakoulun ohjesäännön muutosten hyväksyminen. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v. 1960 (ks. s. 57) kansakoulujen ohjesäännön hyväksymisestä tekemäänsä päätöstä ohjesäännön 3, 7, 11, 12, 13 ja 18 §:n osalta siten, että sanotut pykälät hyväksytään suomenkielisinä kaupunginhallituksen mietinnön n:o 3 liitteen A mukaisesti ja ruotsinkielisinä ko. mietinnön liitteen B mukaisesti. Kaupunginvaltuuston päätös alistettiin kouluhallituksen hyväksyttäväksi. Samalla ilmoitettiin, että ohjesäännön 23 § pysytettäisiin kaupunginvaltuuston v. 1961 hyväksymässä ja kouluhallituksen samana vuonna vahvistamassa muodossa (21. 3. 219 §).

Sittemmin kaupunginvaltuusto päätti muuttaa kansakoulujen ohjesäännön 23 §:n 2 momentin. Muutos koski eräiden 1.8.1958 koevuosilla olleiden opettajien palkkauksen korjaamista. Kouluhallitus vahvisti 7.9. em. muutoksen (20.6. 478 §, 17.10. 702 §, kunn.as.kok. n:o 112).

Heikkonäköisten lasten erityisopetuksen järjestämistä tarkoittava aloite. Vt Airola ym. olivat 11.10.1961 tekemässään aloitteessa maininneet, että kaupunki on monin tavoin huolehtinut erityisopetuksen järjestämisestä kansakoulunoppilaille, jotka poikkeavuutensa tai sairautensa vuoksi eivät voi seurata opetusta varsinaisessa kansakoulussa. Eräs lapsiryhmä kuitenkin on kokonaan unohtunut tässä mielessä, nim. heikkonäköiset lapset. Tehtyjen tutkimusten perusteella oli tultu siihen tulokseen, että heikkonäköisiä on n. 1—2 % kansasta. Tämä merkitsi sitä, että kaupungin kansakoulujen 40 000 oppilaasta olisi heikkonäköisiä n. 40—80 lasta. Tämä vastaisi 4—8 erityisluokkaa. Edellä sanottuun viitaten aloitteentekijät ehdottivat, 1) että kaupunkiin perustettaisiin mahdollisimman pian heikkonäköisten luokka, 2) että silmälääkärit suorittaisivat alustavan tarkastuksen koulunsa aloittaneiden (tai koko kansa- ja kansalaiskoulun) oppilaiden keskuudessa ja 3) että opettajakoulutus tätä erityisopetusta varten aloitettaisiin mahdollisimman pian. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta ilmoitti, että kansakoulujen silmäpoliklinikan silmälääkäri Esko Honkonen oli johtokunnalle antanut lausunnon, missä todetaan suomenkielisissä kansakouluissa olevan ainoastaan 2 oppilasta, joiden näkökyky oli alle 5/15, mitä pidettiin rajana heikkonäköisten erityisluokalle siirrettäessä. Tämän perusteella ei kaupungin kansakouluissa ainakaan toistaiseksi ollut tarvetta heikkonäköisten erityisluokan perustamiseen. Suomenkielisissä kansakouluissa oli v. 1957—1961 13 oppilasta vapautettu kokonaan oppivelvollisuudesta sairauden vuoksi. Näiden joukossa oli yksi sokea ja liikuntakyvytön aivovauriolapsi. Muiden kohdalla ei ole tavattu mainintaa näkökyvystä, joten heikkonäköisyys ei ainakaan ole ollut ensisijaisena syynä vapauttamiseen. Mitä tulee erityisopettajien koulutuksen järjestämiseen, olisi sitä koskeva esitys tehtävä kouluhallitukselle. Kaupunginvaltuusto katsoi ko. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (21.3. 223 §).

Suomenkieliset kansakoulut. Kaupunginvaltuusto päätti anomuksesta myöntää suomenkielisten kansakoulujen I tarkastajalle Aarne Huuskoselle eron virasta 1.8. lukien. I kansakouluntarkastajaksi valittiin sittemmin II kansakouluntarkastaja

1. Kaupunginvaltuusto

Walter Erko ja kouluhallitus vahvisti 16.10. kaupunginvaltuuston päätöksen (23.5. 387 §, 20.6. 492 §, 5.9. 556 §, 19.9. 648 §, 14.11. 774 §).

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa suomenkielisten kansakoulujen yhden alakansakoulun opettajan viran 1.8. alkaen yläkansakoulunopettajan viraksi (2.5. 347 §).

Em. ajankohdasta lukien päätettiin suomenkielisiin kansakouluihin perustaa kaksi 14. palkkaluokkaan kuuluvaa talonmies-vahtimestarin virkaa, joista toinen Siilitien ja toinen Suomenlinnan kansakouluun (21.3. 217, 218 §).

1.9. lukien päätettiin lakkauttaa viisi 8. palkkaluokkaan kuuluvaa siivoojan virkaa ja yksi ruoanjakajan virka (19.9. 649 §).

Vt Björklund ym. olivat tehneet aloitteen, joka tarkoitti kahden yleisaineiden opettajan viran perustamista suomenkielisiin kansakouluihin siten, että ao. opettajan velvollisuutena olisi opettaa yksinomaan voimistelua, urheilua ja terveysoppia. Aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (10.1. 50 §).

Pääomamenoihin kuuluvista käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi 5.3 mmk Kaisaniemen kansakoulun saneeraustöiden loppuun suorittamista varten (21.3. 221 §) ja 2.2 mmk Siilitien kansakoulun viimeistelytöiden loppuun suorittamista varten (4.4. 268 §).

Porolahden kansakoulun lisärakennustöiden loppuun suorittamista varten kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään 10.8 mmk Keski-Kaarelan kansakoulun, äitiysneuvolan ja kirjaston rakentamista varten merkitystä 102.2 mmk:n osamäärärahasta (14.11. 801 §). Valaisimien, kovaäänisten ja aikakellojen hankkimiseksi em. siipirakennukseen myönnettiin tarvittavat määrärahat (2.5. 351 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä talorakennusosaston 2.12.1961 laatimat Käpylän kansakoulun vanhan koulurakennuksen n:olla 1—11 merkityt muutos- ja korjaustöiden pääpiirustukset työselityksineen ja kustannusarvioineen, jotka lähetettiin kouluhallituksen hyväksyttäväksi. Yleisten töiden lautakunnalle myönnettiin oikeus aloittaa mainittuihin töihin kuuluvien saniteettiteknillisten- ja sähkötöiden sekä näiden aputöiden suorittaminen odottamatta kouluhallituksen hyväksymistä. Kouluhallitus oli 15.5. ja 28.5. hyväksynyt em. koulurakennuksen muutos- ja korjaustöitä koskevan rakennusohjelman sekä piirustukset ja työselitykset 18.4. 308 §, (6.6. 406 §, 20.6. 451 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä talorakennusosaston 27.10.1961 laatimat Eläintarhan kansakoulun muutos- ja korjaustöiden pääpiirustukset n:o 1—12 työselityksineen ja kustannusarvioineen. Muuttaen em. päätöstään valtuusto hyväksyi em. koulun n:olla 6 merkityn muutos- ja korjaustöiden pääpiirustuksen 12.2. muutetussa muodossa (10.1. 42 §, 4.4. 264 §, 18.4. 286 §, 2.5. 329 §). Kouluhallitus vahvisti 10.5. em. piirustukset (5.9. 557 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä talorakennusosaston laatimat Kyllänevan kansakoulun ja siihen liittyvän neuvolarakennuksen 27.12.1961 päivätyt pääpiirustukset n:o 1—14 sekä niihin liittyvän rakennusselityksen ja kustannusarvion. Kouluhallitus oli 28.8. vahvistanut koulurakennuksen piirustukset ja työselitykset (6.6. 434 §, 3.10. 668 §).

Merkittiin tiedoksi, että kouluhallitus oli 5.6. vahvistanut Länsi-Herttoniemen pohjoisosan kansakoulurakennuksen pääpiirustukset (5.9. 557 §), 27.3. Roihuvuoreen

rakennettavan kansakoulurakennuksen rakennusohjelman eräin pienin muutoksin (2.5. 327 §) sekä 27.3. Kulosaaren kansakoulurakennuksen rakennusohjelman (23.5. 363 §).

Kouluhallituksen vahvistettua 27.3. Pihlajamäen kansakoulun rakennusohjelman kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Arkkitehtitoimisto Lauri Silvennoisen 20., 21. ja 25.5. laatimat koulun luonnospiirustukset n:o 1—8, jotka kouluhallitus puolestaan hyväksyi 15.8. Samalla kouluhallitus antoi eräitä ohjeita pääpiirustusten ja työselitysten laatimista varten. Ko. ohjeet annettiin tiedoksi rakennusvirastolle (2.5. 328 §, 20.6. 496 §, 19.9. 628 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä talorakennusosaston 30.3. laatimat Malmin pohjoisen kansakoulun muutos- ja korjaustöiden pääpiirustukset n:o 1—12 rakennusselityksineen ja kustannusarvioineen. Kouluhallitus hyväksyi 25.9. ja 19.10. ko. koulun muutos- ja korjaustöiden rakennusohjelman ja pääpiirustukset rakennusselityksineen (20.6. 495 §, 17.10. 704 §, 14.11. 776 §).

Sen jälkeen kun kouluhallitus oli 27.3. vahvistanut Ala-Malmin kansalaiskoulun rakennusohjelman, kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä arkkiteht. Osmo Siparin 24.5. laatimat ko. koulun ja siihen liittyvien muiden huonetilojen luonnospiirustukset n:o 1—8. Piirustukset rakennustapaselostuksineen päätettiin lähettää kouluhallituksen vahvistettavaksi. Samalla päätettiin anoa, että piirustuksista ilmenevä kirjastotilojen rakennusohjelma hyväksyttäisiin. Kouluhallitus oli 14.11. vahvistanut kansalaiskoulun piirustukset ja rakennustapaselostuksen. Vahvistus ei kuitenkaan koskenut kirjastotiloja (23.5. 362 §, 19.9. 651 §, 12.12. 857 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä talorakennusosaston 27.1. laatimat Puistolankansakoulun lisärakennuksen ja entisen koulurakennuksen muutostyön pääpiirustukset n:o 1—13. Kouluhallitus oli 16.10. vahvistanut lisärakennuksen pääpiirustukset n:o 1—6 ja rakennusselityksen. Vanhan rakennuksen muutostöitä koskeva asia käsiteltäisiin myöhemmin (19.9. 652 §, 14.11. 775 §).

Ruotsinkielisten kansakoulujen yksi alakansakoulunopettajan virka päätettiin 1.9. lukien muuttaa yläkansakoulunopettajan viraksi (5.9. 595 §).

Neljä avoinna olevaa varsinaisen kansakoulun opettajan virkaa päätettiin jättää vakinaisesti täyttämättä 1.8. 1965 saakka (5.9. 594 §, 17.10. 728 §).

1.8. lukien päätettiin lakkauttaa yksi 3. palkkaluokkaan kuuluva siivoojan virka (3.10. 690 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen v. 1961 (ks. s. 49) Kruununhaan ruotsinkielisen kansakoulun muutostöiden pääpiirustusten hyväksymisestä tekemäänsä päätöstä, hyväksyä ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan laatiman rakennusohjelman, jonka mukaan koulun kaksi luokkahuonetta, pinta-alaltaan yht. n. 115 m², muutetaan kaupungin kansakoulujen yhteiseksi silmä- ja korvapoliklinikaksi. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi talorakennusosaston 6.3. päivätyn muutostyön pääpiirustuksen n:o 1 sekä siihen liittyvät rakennusselityksen ja kustannusarvion. Valtioneuvostolta päätettiin anoa oikeutta sijoittaa mainittu poliklinikka koulurakennuksen I kerroksessa sijaitseviin huonetiloihin ja ilmoittaa samalla, ettei kaupunki tule anomaan koulun muutostöihin valtiolta rakennusavustusta eikä kuoletuslainaa ja ettei muutostöistä aiheudu muutakaan koulun valtionavun lisääntymistä. Kouluhallitus hyväksyi rakennusohjelman, piirustukset, rakennusselityksen ja kustannusarvion 30.8. ja 6.9. (20.6. 494 §, 3.10. 669 §, 17.10. 703 §).

1. Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talorakennusosaston 13.3. laatimat Vallilan ruotsinkielisen kansalaiskoulun opetuskeittiön muutostöiden pääpiirustukset n:o 1—2 ja niihin liittyvän työtapaselostuksen. Kouluhallitus vahvisti ne 28.6. (20.6. 497 §, 5.9. 557 §). Opetuskeittiön uusimista varten kaupunginvaltuusto myönsi 2.031 mmk (6.6. 439 §).

A m m a t t i o p e t u s t o i m i

Ammattikoulutuksen kokonaissuunnitelman laatiminen. Ammattioppilaitoksista v. 1958 annetun lain mukaan tuli kaupungilla v. 1962 olla ko. oppilaspaikkoja 2 130. Kun vajausta vielä tällöin oli 900 paikkaa, oli valtioneuvosto anomuksesta myöntänyt kaupungille lykkäystä näiden paikkojen osalta v:n 1965 loppuun asti. Kaupungin tuli kuitenkin 1.6.1962 mennessä esittää suunnitelma siitä, miten ja missä järjestyksessä vielä puuttuva määrä vuosittaisia oppilaspaikkoja tultaisiin perustamaan. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen mietinnön n:o 9 liitteen B mukaisen kokonaissuunnitelman Helsingin kaupungin ammattioppilaitosten johtokunnan alaisen ammattikoulutuksen järjestämisestä vuosien 1962—1966 aikana. Suunnitelma päätettiin lähettää kauppa- ja teollisuusministeriölle (18.4. 307 §, khn mtö n:o 9).

Ammattioppilaitosten ohjesäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin ammattioppilaitosten ohjesäännön 19 §:n 1.8. lukien. Muutos koski ammattiaineiden ja yleisaineiden sekä ammatinopettajan, pätevän työpöytäajan, rehtorin, osastonjohtajan ja oppilasvalvojan opetusvelvollisuutta. Kauppa- ja teollisuusministeriö vahvisti 6.10. em. muutoksen (5.9. 596 §, 31.10. 743 §, kunn. as. kok. n:o 120).

Eräiden korvausten jättäminen perimättä ammattioppilaitosten ulkokuntalaisilta oppilailta. Kaupunginvaltuusto päätti, ettei ammattioppilaitoksissa, talous- ja ompelualan ammattikoulun ompelimoa ja leipomoa sekä kähertäjäkoulua ja kirjapainokoulua lukuun ottamatta, peritä 1.1. lukien ulkokuntalaisilta oppilailta tai heidän kotikunniltaan korvausta kouluateriasta, terveydenhoitomenoista, palkinto- ja ahkeruusrahoista sekä kerhotoimintaan käytetyistä varoista (14.11. 797 §).

Ammattiopetuksen uudelleenjärjestelyä koskevassa aloitteessaan 10.2.1960 vt Voipio ym. olivat kiinnittäneet huomiota siihen, että kaupungin ammattikouluissa olisi opiskelumahdollisuuksia huomattavasti lisättävä, jotta kaikilla haluavilla olisi tilaisuus saada ammattiopetusta. Tyttöjen mahdollisuudet saada ammattikoulutusta olivat paljon pienemmät kuin poikien, sillä poikien ammattikoulussa oli luokkia 65 ja niillä 1 541 oppilasta kun sen sijaan tyttöjen ammattikoulussa oli vain 28 luokkaa ja niillä 420 oppilasta. Lisäksi mainittiin aloitteessa, että toinen näistä oppilaitoksista on yksinomaan pojille, toinen ainoastaan tytöille, mikä merkitsee sitä, että pojilla ei ole mahdollisuutta opiskella niitä ammatteja, joita opetetaan tyttöjen ammattikoulussa ja päinvastoin. Koska ainakin poikien ammattikoulussa oli useita sellaisia oppialoja, jotka sopivat tytöillekin ja valmistavat oppilaitaan myös tytöille sopiviin ammatteihin, ehdottivat aloitteentekijät, että kaupunginhallitus kiirehtisi ammattioppilaitoksista annetun lain ja asetuksen soveltamista kaupungin toimesta annettavaan ammattikoulutukseen sekä että molemmille sukupuolille taattaisiin samanlaiset mahdollisuudet valita haluamansa ammatti, mikä merkitsee käytännössä sitä, että am-

mattikoulut olisivat avoimia sekä tytöille että pojille. Sitä paitsi ehdotettiin, että tyttöjen ammattikoulussa annettavaa opetusta lisättäisiin ja laajennettaisiin toteutamalla kauan vireillä olleet ko. oppilaitoksen rakennussuunnitelmat. Ammattioppilaitosten johtokunta totesi, että kauppa- ja teollisuusministeriön 10.2.1961 vahvistama Helsingin kaupungin ammattioppilaitosten uusi ohjesääntö ei aseta tyttöjä ja poikia eri asemaan annettavan opetuksen suhteen. Tämä periaate ilmenee myös siitä, että sukupuolta osoittavat määritykset on jätetty pois koulujen nimistä. Tyttöillä on siten mahdollisuus päästä oppilaaksi esim. teknilliseen ammattikouluun ja vastaavasti pojilla talous- ja ompelualan ammattikouluun, mikäli halua ja taipumuksia on riittävästi. Toistaiseksi ei kuitenkaan halukkaita ollut ilmaantunut käytännöllisesti katsoen lainkaan. Se johtui ilmeisesti vanhasta tottumuksesta, josta vapautuminen kestäisi ehkä vuosikausia. Keväällä 1961 kansalaiskoulun oppilaiden vanhemmille jaetussa kiertokirjeessä nimenomaan mainittiin, että kaikki kaupungin ammattioppilaitokset ovat avoinna pojille ja tytöille. Tästä huolimatta ei teknilliseen ammattikouluun ilmoittautunut yhtään tyttöä eikä vastaavasti talous- ja ompelualan ammattikouluun yhtään poikaa. Ko. tiedotustoimintaa on tarkoitus kehittää edelleen. Valtuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (4.4. 272 §).

Ammattioppilaitosten toimisto. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää 730 000 mk ammattioppilaitosten johtokunnan käytettäväksi Ford Taunus Transit -merkkisen pakettiauton hankkimiseksi ammattioppilaitosten toimistolle käytettäväksi ammattikoulujen kuljetuksia varten siten, että auton käyttöön tarvittava polttoaine saadaan ottaa teknillisen ammattikoulun varastosta, suorittaa auton mahdolliset korjaukset teknillisen ammattikoulun työpajassa ja niin ikään suorittaa auton rekisteröimis- ym. maksut teknillisen ammattikoulun määrärahoista (2.5. 348 §).

Teknillinen ammattikoulu. Kaupunginvaltuusto päätti todeta, että teknillisen ammattikoulun rehtorin Mikko Rusaman ja vararehtorin Simo Ansan pidättämistä virkansa toimittamisesta koskeva asia on käsiteltävä suljettujen ovien takana ja että asia on pidettävä salaisena muulta kuin lopullisen päätöksen osalta siihen saakka, kunnes asia on ollut esillä oikeudessa tai jätetty sikseen, sekä pidättää rehtori Rusaman ja vararehtori Ansan virkansa toimittamisesta, saattaa kaupungin puolesta asian viipymättä tuomioistuimen käsiteltäväksi sekä ilmoittaa siitä kunnallislain 101 §:n mukaisesti Uudenmaan lääninhallitukselle (4.4. 275 §, a ja b päätöslista).

Kaupunginvaltuusto päätti siirtää teknillisen ammattikoulun toisen 14. palkkaluokan vahtimestarin viran 15. palkkaluokkaan 1.5. alkaen (4.4. 263 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa 9. palkkaluokkaan kuuluvan apulaisvahtimestarin viran 1.3. lukien ja 3. palkkaluokkaan kuuluvan siivoojan viran 1.8. lukien (21.3. 216 §, 19.9. 650 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti ammattioppilaitosten johtokunnan ylittämään teknillisen ammattikoulun sekä talous- ja ompelualan ammattikoulun määrärahoja Ravinto vastaavasti 13 mmk:lla ja 2.65 mmk:lla koulujen oppilasruokailun uudelleen järjestämisestä aiheutuneiden ravintomenojen suorittamista varten (27.6. 531 §).

Pakettiauton kuljetuskustannukset, ks. ammattioppilaitosten toimisto.

Pohjois-Haagan ammattikoulun perustaminen. Kaupunginvaltuusto päätti omasta puolestaan hyväksyä ammattioppilaitosten johtokunnan esittämän Pohjois-Haagan ammattikoulun perustamissuunnitelman sekä esittää sen valtioneuvoston hyväksyttäväksi. Samalla päätettiin esittää, että koulun vuosittainen oppilaspaikkamäärä

1. Kaupunginvaltuusto

otettaisiin huomioon ammattioppilaitoksista annetussa laissa säädettyä kaupungin ylläpitämien oppilaspaikkojen enimmäismäärää määrättäessä. Koulun tarkoituksena on antaa auto- ja metallialan opetusta siinä laajuudessa, että oppilaat määrätyn ajan ao. ammatissa työskenneltyään voivat saavuttaa ammattitaitoiselta työntekijältä vaadittavan pätevyyden. Valtioneuvosto oli 5.7. hyväksynyt mainitun perustamissuunnitelman (23.5. 389 §, 5.9. 547 §).

Laboratoriokoulu. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa laboratoriokoulun kaksi 23. palkkaluokkaan kuuluvaa työnopettajan virkaa 28. palkkaluokkaan kuuluviksi ammattiaineiden opettajan viroiksi 1.8. lukien sekä oikeuttaa ammattioppilaitosten johtokunnan suorittamaan muutettujen virkojen palkat koulun määrärahoista Vaki-naiset viranhaltijat (20.6. 493 §).

Leipuriammattikoulun ja hienomekaanikkokoulun perustaminen. Merkittiin tiedoksi, että valtioneuvosto oli 1.2. hyväksynyt Helsingin kaupungin hienomekaanikkokoulun ja Helsingin kaupungin leipuriammattikoulun perustamissuunnitelman (5.9. 548 §).

Toimenpiteitä ns. suurten ikäluokkien aiheuttamien ongelmien ratkaisemiseksi olivat v. 1956 tekemissään aloitteissa ehdottaneet vtt Laine ja Saukkonen ym. Aloitteissa kiinnitettiin huomiota mm. siihen, että v:n 1945—1954 poikkeuksellisen korkean syntyvyyden johdosta tulee kaupungin 15—19 vuotiaiden määrä v. 1965 olemaan n. 60 % suurempi kuin v. 1950. Tästä aiheutuu suurten ikäluokkien ongelma, jonka ratkaisemiseksi tarvitaan tehokkaita toimenpiteitä sekä kansa- että oppikoulun osalta samoin kuin ammattikasvatuksen ja työhönsijoituksen järjestämisessä. Edelleen tulee asutokysymys vaikeutumaan siinä vaiheessa, kun solmittavien avioliittojen määrä lisääntyy suurten ikäluokkien vuoksi. Aloitteentekijät ehdottivat, että ryhdyttäisiin kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin ns. suurten ikäluokkien kaupungille aiheuttamien tehtävien suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi. Saukkosen aloitteessa ehdotettiin vielä, että kiireellisesti ryhdyttäisiin toimenpiteisiin suurten ikäluokkien koulutuskysymyksen, ammatinvalinnanohjauksen ja työhön sijoittamisen tutkimiseksi ja tehostamiseksi. Kaupunginhallitus huomautti, että aloitteiden johdosta pyydytyissä lausunnoissa oli ehdotettu komitean asettamista selvittämään ko. ongelmaa. Tämän vuoksi kaupunginhallitus oli 27.6.1957 päättänyt antaa kauppa- ja teollisuusministeriön ammattikasvatusosaston ylijohtajan Aarno Niinin tehtäväksi ehdotettujen selvitysten ja tutkimusten suorittamisen. Ylijohtaja Niini oli laatinut mietinnön kaupungille mahdollisesti tarpeellisista toimenpiteistä. Mietinnöstä pyydettiin ao. elinten lausunnot. Kaupunginhallitus huomautti, että mainittujen selvitysten laatimisaikajankohdan jälkeen työnvälitystoimisto oli kokonaan siirtynyt valtiolle, joten tältä osin esitetyt toimenpiteet eivät enää kuuluneet kaupungin tehtäviin. Edelleen todettiin, että kansakoulurakennusten suunnittelu oli jo pitkät ajat kuulunut ns. koulurakennuskomitean tehtäviin. Ammattikoulutuksen lisäämisen osalta viitattiin mm. siihen, että kaupunginvaltuusto oli v. 1959 ottanut kaupungin omistukseen vaatturiammattikoulun sekä v. 1960 päättänyt perustaa laboratoriokoulun. Lisäksi leipuriammattikoulun, hienomekaanikkokoulun sekä myynti- ja konttorialan koulun perustamissuunnitelmat olivat jo valmiiksi laaditut ja toiminta oli suunniteltu aloitettavaksi syksyllä 1963. Oppikoulujen perustaminen oli yhä enemmän jäänyt yksityisen aloitekyvyn varaan. Kaupunki oli kuitenkin pyrkinyt eri tavoin tukemaan yksityisiä oppikouluja. Lopuksi kaupunginhallitus totesi, että suurten ikäluok-

kien kaupungille aiheuttamat ongelmat, jotka aikanaan näyttivät varsin huomattavilta, eivät sittenkään olleet osoittautuneet niin vaikeiksi, kuin yleisesti oli otaksuttu. Kun aloitteissa esitettyihin näkökohtiin oli kaupungin taholta kiinnitetty erityisen suurta huomiota, eivät aloitteet enää antaneet aiheita toimenpiteisiin. Valtuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteiden johdosta (31.10. 765 §).

Muu opetustoimi

Ruotsinkielinen työväenopisto. Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1960 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan Keski-Kaarelan kansakoulun, äitiysneuvolan ja kirjaston rakentamista varten merkitystä 102.2 mmk:n määrärahasta 880 000 mk talousarvion perusteluista poiketen ruotsinkielisen työväenopiston talon julkisivulevyjen vaihtamista varten (24.1. 82 §).

Avustukset. Helsingin Kauppiaitten Kauppaoppilaitokselle päätettiin myöntää 2 mmk:n ylimääräinen avustus koulun kertomusvuoden menojen peittämiseksi (19.9. 653 §).

Yksityisten oppikoulujen lukukausimaksujen alentamiseksi tarvittavan määrärahan merkitsemistä talousarvioon koskeva vt Hakulisen ym. aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (5.9. 618 §).

Yleinen sivistystoimi

Kaupunginkirjaston 3. palkkaluokkaan kuuluva siivoojan virka päätettiin lakauttaa 1.11. lukien (17.10. 727 §).

1.4.1962 voimaan tulleen kirjastolain mukaisen valtionavun saamisen turvaamiseksi vanhustenhuoltolaitoksissa toimiville kirjastoille kaupunginvaltuusto päätti siirtää ko. kirjastotoiminnan 1.1.1963 lukien kirjastolautakunnan alaisuuteen ja perustaa tätä varten Koskelan sairaskotiin, Kustaankartanon vanhainkotiin ja Roihuvuoren vanhainkotiin kaupunginkirjaston sairaalasivukirjaston osastona toimivat kirjastot sekä kehottaa huoltolautakuntaa luovuttamaan kaupunginkirjaston käyttöön em. huoltolaitoksissa tarvittavat kirjastohuonetilat siivouksineen ja valaistuksineen samoin kuin laitoksien entisissä kirjastoissa olevan kaupunginkirjaston käyttöön soveltuvan kaluston, puhelimet sekä vanhan kirjavaraston (31.10. 760 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Arkkitehtitoimisto Aarne Ervin 16.4. laatimat Töölön kirjastotalon luonnospiirustukset n:o 1—7 sekä niistä ilmenevän rakennusohjelman. Rakennusohjelma, piirustukset ja rakennustapaselitys päätettiin lähettää kouluhallituksen hyväksyttäväksi (14.11. 796 §).

Kaupunginmuseo. Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisena ottaa vastaan edesmenneen yli-ins. Bertel Sederholmin testamenttaaman Aurora Fredrika Bouchtia, os. Sederholm esittävän öljymaalauksen testamentissa määrätyillä ehdoilla (23.5. 388 §).

Helsingin teatterimuseosäätiön perustaminen. Suomen Kansallisteatteri, joka kertomusvuoden syksynä täyttää 90 vuotta, oli esittänyt toivomuksen, että kaupunkiin mainitun juhlan kunniaksi perustettaisiin teatterimuseo, koska pääkaupungilla näyttämötaiteen keskuksena oli niin pitkäaikaiset perinteet, että arvokasta teatterimuseoon kuuluvaa esineistöä oli jo runsaasti olemassa. Kansallisteatterin esityksen joh-

1. Kaupunginvaltuusto

dosta kaupunginhallitus oli 11.1. (ks. s. 149) asettanut komitean selvittämään teatterimuseon aikaansaamista. Komitean laadittua teatterimuseon perustamista koskevan esityksensä kaupunginvaltuusto päätti

I perustaa Helsingin teatterimuseosäätiön,

II hyväksyä säätiön säädekirjan sekä säännöt seuraavan sisältöisinä:

S Ä Ä D E K I R J A

Suomen Kansallisteatterin, joka aloitti toimintansa Suomalaisena teatterina, viettäessä kuluvana vuonna 90-vuotisjuhlaansa Helsingin kaupunginvaltuusto on tämän juhlan muistoksi 20.6.1962 päättänyt perustaa Helsingin teatterimuseosäätiön ja myöntänyt säätiön peruspääomaksi viisisataatuhatta (500 000) mk sekä käyttövaroiksi niin ikään viisisataatuhatta (500 000) mk.

Samalla kaupunginvaltuusto on päättänyt hyväksyä Helsingin teatterimuseosäätiölle seuraavat:

S ä ä n n ö t

1 §.

Säätiön nimi on Helsingin teatterimuseosäätiö ja sen kotipaikka on Helsingin kaupunki.

2 §.

Säätiön tarkoituksena on teatterimuseon perustaminen ja hoitaminen näyttämötaiteen perinteiden ja historiallisten muistojen vaalimiseksi.

3 §.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö kerää ja tallettaa museoon teattereista museoesineistöä ja teatteritaiteen kehitystä kuvaavaa arkistoaineistoa.

Säätiöllä on oikeus ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja sekä muullakin laillisella tavalla hankkia varoja ja museoaineistoa.

Säätiöllä on myös oikeus omistaa ja hallita kiinteistöjä.

4 §.

Säätiön omaisuuden muodostavat sen peruspääoma ja käyttörahasto.

Säätiön peruspääoma on viisisataatuhatta (500 000) mk. Peruspääoma on vähentämättömänä säilytettävä ja on sen tuotto vuosittain siirrettävä käyttörahastoon.

Säätiön käyttörahasto on säätiötä perustettaessa viisisataatuhatta (500 000) mk.

Säätiön saamat avustukset, lahjoitukset, testamentit ja muut omaisuuden lisäykset liitetään, ellei niistä nimenomaan ole toisin määrätty, säätiön käyttörahastoon.

Käyttörahaston varoja käyttää säätiön hallitus säätiön tarkoituksiin.

Säätiön omaisuutta on hoidettava huolellisesti ja sen varat on sijoitettava vakavaraisesti ja tuloa tuottavasti.

5 §.

Säätiön hallintoeliminä ovat sen edustajisto ja hallitus.

6 §.

Säätiön edustajistoon kuuluu neljätoista (14) joka kolmas vuosi viimeistään joulukuussa valittavaa jäsentä, joiden toimikausi alkaa valintaa seuraavan vuoden tammikuun 1. päivänä ja joista Helsingin kaupunginhallitus valitsee kahdeksan (8) sekä Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiö, Suomen Kansallisopperan Säätiö, Garantiföreningen för Svenska Teatern i Helsingfors, Finlands svenska nationalscen r.f., Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto r.y. ja opetusministeriö kukin yhden (1) jäsenen sekä Helsingin Kansanteatteri Osakeyhtiö ja Helsingin Työväenteatterin Kannatusyhdistys r.y. yhteisesti yhden (1) jäsenen.

Jonkin edellä sanotuista yhteisöistä lakatessa olemasta tai yhdistyessä toiseen yhteisöön, päättää Helsingin kaupunginhallitus, miten näin vapautuneet paikat on täytettävä.

Ellevät edustajiston jäsenten valintaan 1 momentin mukaan oikeutetut halua valita jäseniä tai laiminlyövät siitä ilmoittaa edustajistolle ennen edustajiston uuden toimikauden alkamista, edustajisto täydentää itse itsensä.

7 §.

Edustajisto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja yhden (1) varapuheenjohtajan sekä ottaa itselleen sihteerin.

Edustajisto on päätösvaltainen puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan sekä vähintään seitsemän (7) muun jäsenen läsnäollessa.

Säätiön hallitukseen valitut jäsenet ja sen vakinaisessa palveluksessa olevat henkilöt eivät voi olla edustajiston jäseninä.

8 §.

Edustajiston kokouksesta on ilmoitettava vähintään seitsemän (7) päivää ennen kirjallisella kutsulla, jossa on mainittava käsiteltäväksi tulevat asiat.

Edustajiston jäsenille säätiö voi maksaa Helsingin kaupungin luottamusmiesten palkkiosäännön mukaiset komitean kokouksista suoritettavat kokouspalkkiot.

9 §.

Edustajisto pitää vuosittain kaksi varsinaista kokousta, toisen huhti- ja toisen marraskuussa. Muulloin edustajisto kokoontuu, jos säätiön hallitus tai edustajiston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi taikka vähintään viisi (5) edustajiston jäsentä sitä kirjallisesti pyytää.

Huhtikuussa pidettävässä kokouksessa:

1) esitetään hallituksen kertomus säätiön toiminnasta ja tileistä edellisenä kalenterivuotena,

2) esitetään tilintarkastajien lausunto säätiön tileistä ja hallituksen toiminnasta sekä kokoelmien ja muun omaisuuden hoidosta,

3) päätetään niistä toimenpiteistä, joihin suoritettu hallinnon ja tilien tarkastus antaa aihetta ja

1. Kaupunginvaltuusto

4) käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Marraskuussa pidettävässä kokouksessa:

1) vahvistetaan seuraavan vuoden talousarvio,

2) toimitetaan edustajiston valittavien hallituksen jäsenten vaali seuraavaksi kalenterivuodeksi,

3) valitaan Helsingin kaupunginhallituksen määräämien kahden (2) tilintarkastajan ja heidän varamiehensä lisäksi vähintään yksi (1) tilintarkastaja ja hänelle varamies, tarkastamaan säätiön seuraavan kalenterivuoden tilejä ja hallintoa,

4) määrätään hallituksen jäsenille ja tilintarkastajille maksettavien palkkioiden suuruus huomioon ottaen, että hallituksen jäsenille on suoritettava Helsingin kaupungin luottamusmiesten palkkiosäännön mukaiset komitean kokouksista suoritettavat kokouspalkkiot ja

5) käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

10 §.

Säätiön hallitukseen, joka valitaan kalenterivuodeksi kerrallaan, kuuluu seitsemän (7) jäsentä, joista Helsingin kaupunginhallitus nimeää puheenjohtajan ja kolme (3) jäsentä sekä säätiön edustajisto muut jäsenet.

Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan.

11 §.

Hallitus, joka kokoontuu puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan kutsusta, on päätösvaltainen, jos puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lisäksi on saapuvilla vähintään kolme (3) jäsentä.

Hallitus määrää, miten kokouskutsu sen jäsenille on toimitettava.

Hallituksen jäsenille säätiö voi maksaa Helsingin kaupungin luottamusmiesten palkkiosäännön mukaiset komitean kokouksista suoritettavat kokouspalkkiot.

12 §.

Säätiön asioita hoitaa ja säätiötä edustaa sen hallitus, joka myös on oikeutettu kantamaan ja vastaamaan sen puolesta.

Hallituksen tehtäviin kuuluu:

1) laatia säätiön toimihenkilöiden ohjesääntö ja esittää se edustajiston vahvistettavaksi,

2) ottaa toimeen ja vapauttaa siitä museon esimies ja muut mahdolliset toimihenkilöt sekä määrätä toimihenkilöiden palkkauksesta edustajiston vahvistaman talousarvion puitteissa,

3) valvoa ja vastata siitä, että säätiön toimihenkilöt suorittavat tehtävänsä ja että säätiön omaisuutta hoidetaan huolellisesti,

4) laatia ja hyvissä ajoin edustajistolle jättää ehdotus seuraavan vuoden talousarvioksi,

5) laatia säätiön toimintakertomus, antaa tilit tilintarkastajille sekä esittää tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus edustajiston huhtikuun kokoukselle ja

6) päättää muista sellaisista asioista, joiden ratkaisua ei näiden sääntöjen mukaan ole jätettävä edustajistolle.

13 §.

Asioiden valmistelevaa käsittelyä varten hallitus voi tarvittaessa asettaa keskuudesta valiokuntia.

Valiokuntaan voi kuulua enintään kolme (3) jäsentä, joista yksi (1) toimii puheenjohtajana. Puheenjohtajalle ja jäsenille voidaan maksaa sama kokouspalkkio kuin hallituksen kokouksista.

14 §.

Säätiön edustajiston ja hallituksen kokouksissa käsiteltävät asiat ratkaistaan yksinkertaisella äänen enemmistöllä. Äänen mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, vaaleissa kuitenkin arpa.

Edustajiston ja hallituksen kokouksissa on pidettävä pöytäkirjaa, jonka allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri sekä tarkistaa kaksi (2) tätä varten kullakin kerralla saapuvilla olevista valittua pöytäkirjan tarkistajaa.

15 §.

Säätiön nimen kirjoittavat hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja yhdessä teatterimuseon esimiehen kanssa tai sen hallituksen jäsenen kanssa, jonka hallitus on nimen kirjoittamiseen valtuuttanut.

16 §.

Säätiön tilit päätetään kalenterivuositain, ja ne on ennen maaliskuun 15. päivää jätettävä tilintarkastajille, joiden on annettava niistä lausuntonsa säätiön hallitukselle ennen seuraavan huhtikuun 1. päivää.

17 §.

Jäljennökset vuosikertomuksesta, tilinpäätöksestä, tilintarkastajan lausunnosta ja edustajiston niiden johdosta mahdollisesti tekemästä päätöksestä on ennen kesäkuun 30. päivää toimitettava oikeusministeriölle.

18 §.

Säätiön sääntöjen muuttamista koskeva päätös on sen jälkeen, kun Helsingin kaupunginhallitus on antanut asiasta lausuntonsa, tullakseen voimaan, tehtävä kahdessa, vähintään yhden kuukauden väliajoin pidetyssä edustajiston kokouksessa vähintään kolme neljäsosaa ($\frac{3}{4}$) äänen enemmistöllä annetuista äänistä. Sääntöjen muutos on alistettava oikeusministeriön hyväksyttäväksi.

19 §.

Jos säätiö lopettaa toimintansa, on sen omaisuus, mikäli lahjakirjassa ei ole toisin määrätty, käytettävä edustajiston päätöksen mukaan sellaiseen tarkoitukseen, mikä lähinnä vastaa säätiön tarkoituksien toteuttamista.

III myöntää 1 mmk:n suuruisen määrärahan kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista säädekirjassa mainittujen peruspääoman ja käyttövarojen suorittamista varten,

IV. suostua siihen, että säätiön perustaman ja ylläpitämän teatterimuseon pe-

1. Kaupunginvaltuusto

rustamiskustannukset ja vuosittaiset käyttökustannukset suoritetaan avustuksena kaupungin varoista,

V. myöntää 1.224 mmk suuruisen määrärahan kertomusvuoden em. määrärahoista kiinteistölautakunnan käytettäväksi teatterimuseota varten varatun huoneiston kunnostamiseksi kiinteistöviraston laatiman suunnitelman mukaisesti,

Oikeusministeriöltä päätettiin anoa lupaa säätiön perustamiseen ja sääntöjen vahvistamista (20. 6. 501 §).

Musiikkilautakunnan johtosäännön ja kaupunginorkesterin johtosäännön muuttaminen. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin musiikkilautakunnan johtosäännön kaupunginhallituksen mietinnön n:o 8 liitteen A mukaisena, hyväksyä Helsingin kaupunginorkesterin johtosäännön 2 ja 3 §:n niin ikään mietinnön n:o 8 liitteen B mukaisena sekä kehottaa kaupunginhallitusta tarkistamaan kuvaamataidetoimikunnan toimintaohjeita siten, että toimikunnan tehtäviin sisällytetään kuvaamataidetta koskevien asioiden käsittely muultakin kuin taidehankintoja koskevalta osalta (18.4. 306 §, kunn.as.kok. n:o 53 ja 54).

Musiikkilautakunnan johtosäännön muuttamista tarkoittava aloite. Vt Hakulinen ym. olivat 11.3.1959 tekemässään aloitteessa huomauttaneet siitä, että pääkaupungin tehtävät taide-elämän edistämiseksi olivat jatkuvasti lisääntyneet. Musiikkilautakunnan ohella oli jo useana vuonna työskennellyt myöskin kuvataidetoimikunta. Valitettavasti eivät tehtävät näiden kahden elimen kesken kuitenkaan olleet niin tarkoin määritellyt kuin menestyksellinen työ edellyttäisi. Niinpä esim. tehtäessä periaatteellisia ratkaisuja kuvataidetta koskevissa kysymyksissä lausuntoja oli jouduttu pyytämään vain musiikkilautakunnalta, johon ei kuulu kuvataiteen edustajia. Näin ollen aloitteentekijät ehdottivat, että musiikkilautakunnan ohjesääntöä muutettaisiin siten, että lausuntojen antaminen kuvataidetta edistävästä kysymyksestä kuuluisi kuvataidetoimikunnalle. Musiikkilautakunta myönsi, että sen kokoonpano ainakin toistaiseksi oli sellainen, että se edusti musiikki- ja teatterialojen tunte-
musta, mutta ei varsinaisia kuvataiteita. Lautakunta puolsi aloitteessa tehtyä ehdotusta. Samoin oli kuvaamataidetoimikunta puoltanut aloitteessa mainittujen päämäärien toteuttamista. Kaupunginhallitus puolestaan ilmoitti, että kaupunginvaltuusto oli 18.4. hyväksynyt musiikkilautakunnan johtosäännön muutettuna sekä kehottanut kaupunginhallitusta tarkistamaan kuvaamataidetoimikunnan toimintaohjeita siten, että toimikunnan tehtäviin sisällytetään kuvaamataidetta koskevien asioiden käsittely muultakin kuin taidehankintoja koskevalta osalta. Musiikkilautakunnan uusi johtosääntö oli laadittu siten, että siitä oli jätetty pois vastaava kohta. Kun kuvaamataidetoimikunta on tehnyt ehdotuksensa ko. toimintaohjeiden tarkistamisesta, kaupunginhallitus tulee päättämään niistä mainituilta osin. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (6.6. 440 §).

Konsertti- ja kongressitalon aikaansaaminen Helsinkiin. Helsingin pääkaupungiksi-
talon 150-vuotisjuhlatomikunta on tehnyt kaupunginhallitukselle kaksi eri esitystä ko. merkkipäivän vietosta. Lisäksi on toimikunnassa harkittu, millä tavalla pysyväisemmin voitaisiin juhlistaa kaupungin mainittua vuosipäivää. Tällöin oli tullut esille kysymys yhdistetyn konsertti- ja kongressitalon aikaansaamisesta pääkaupunkiin. Kun kaupungissa ei ole riittäviä konsertti- ym. tiloja, on maahamme ollut

vaikeata saada kuuluisia ulkomaisia orkestereita ja kuoroja sekä maailmankuuluja solisteja. Helsinki on viime aikoina muodostunut myös tärkeäksi kongressikaupungiksi. Kysymys yhdistetyn konsertti- ja kongressitalon aikaansaamisesta on ollut viireillä jo pitemmän aikaa ja Yleisradion kanssa on käyty neuvotteluja konserttitalon rakentamisesta kaupunkiin. Akateemikko Alvar Aallon laatimassa keskustan asema-kaavasuunnitelmassa on Töölönlahden länsirannalle sijoitettu erilaisia kulttuuritarpeita palvelevia julkisia rakennuksia. Juhlatoimikunnan mielestä olisi ensimmäisenä tällaisena julkisena rakennuksena rakennettava yhdistetty konsertti- ja kongressitalo. Olisi erittäin sopivaa toimikunnan mielestä päättää tämän rakennuksen rakentamisesta juuri Helsingin pääkaupungiksi tulon 150-vuotispäivän juhllisuuksien yhteydessä. Kaupunginhallitus oli asian johdosta huomauttanut, että investointitoimikunnan v:n 1962—1966 sijoitusohjelmaan on merkitty alkumäärärahat ao. rakennusta varten v:ksi 1965—1966. Kaupunginhallitus yhtyi 150-vuotisjuhlatoimikunnan kirjelmässä esitettyihin näkökohtiin ja katsoi, että periaatepäätös konsertti- ja kongressitalon suunnittelutehtäviin ryhtymisestä voitaisiin tehdä 150-vuotisjuhlien yhteydessä. Kaupunginvaltuusto päätti kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin yhdistetyn konsertti- ja kongressitalon suunnittelemiseksi Helsinkiin niin, että talon rakennustyöt voitaisiin aloittaa heti siinä vaiheessa, jolloin kaupunginteatteritalon varsinaiset rakennustyöt on saatettu loppuun (4.4. 274 §).

Vt Salmisen ym. aloitteen johdosta, joka koski kongressi- ja konserttitalon aikaansaamista Helsinkiin, kaupunginhallitus viittasi kaupunginvaltuuston em. päätökseen, jonka täytäntöönpanon yhteydessä kiinteistölautakuntaa oli kehoitettu kiireellisesti harkitsemaan sopivan alueen varaamista Töölönlahden länsirannalta kotaloa varten. Talon suunnittelu- ja arkkitehdintehtävät oli annettu akateemikko Alvar Aallon hoidettaviksi. Lisäksi olisi asetettava erityinen suunnittelutoimikunta ko. asiaa hoitamaan. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. selostuksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (21. 2. 151 §, 2.5. 352 §).

Sibelius-viikon v:n 1961 tappion peittämiseksi kaupunginvaltuusto päätti myöntää 2 561 221 mk tarkoitusta varten talousarvioon merkitystä määrärahasta (5.9. 605 §).

Kaupunginteatterin rakentaminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Arkkitehtitoimisto Timo Penttilän laatimat, 15.11.1961 ja 30.1.1962 päivätyt kaupunginteatterin teatteritalon luonnospiirustukset n:o 60—71 (4.4. 265 §).

Lainan ottaminen kaupunginteatterin rakentamista varten, ks. s. 102.

Alppilan kesäteatteri. Pääomamenoihin kuuluvista käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi 730 000 mk yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi Alppilan kesäteatterin katoksen rakennustöiden loppuunsaattamista varten (23.5. 391 §).

Avustukset. Kaupunginvaltuusto oikeutti musiikkilautakunnan ylittämään Suomen Työväen Musiikkiliiton Uudenmaan piirin avustamista varten talousarvioon merkittyä määrärahaa 600 000 mk:lla ylimääräisen avustuksen myöntämiseksi liiton helsinkiläisten musiikkiryhmien osallistumista varten Yhteispohjoismaisiin Työväen Musiikkijuhliin Tampereella (20. 6. 499 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto oikeutti musiikkilautakunnan ylittämään Suomi-Poikien Kannatusyhdistyksen avustamiseen merkittyä määrärahaa 141 000 mk ylimääräisen avustuksen myöntämistä varten yhdistykselle yksityistuntien antamiseksi kouluikäiselle nuorisolle soitinten käytössä ja musiikinteoriassa (20.6. 500 §).

1. Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myönnettiin 300 000 mk:n suurinen ylimääräinen avustus Sibelius-Akatemian v:n 1961 palkkamenoja varten (18.4. 309 §).

Helsingiläisille taiteilijoille tai kirjailijoille myönnettävän Helsinki-palkinnon perustaminen. Taide- ja kirjallisuusapurahojen jakotoimikunta oli huomauttanut, että Helsingissä on v:sta 1953 lähtien jaettu taide- ja kirjallisuusapurahoja ko. vuonna hyväksytyjen sääntöjen mukaisesti. Nykyisen järjestelmän puitteissa ei kuitenkaan ollut mahdollista antaa poikkeuksellisen ansioituneille taiteilijoille tai kirjailijoille erityistä, tavallisia apurahoja suurempaa tunnustuspalkintoa. Tämän vuoksi toimikunta oli tullut siihen tulokseen, että taide- ja kirjallisuusapurahojen jakoa koskevia sääntöjä olisi muutettava siten, että kaupungin talousarvioon vuosittain otettavan määrärahan puitteissa voitaisiin antaa kaupungin tunnustuspalkinto jollekin sellaiselle taiteilijalle tai kirjailijalle, joka voisi tulla huomioon otetuksi apurahan saajana. Palkinto jaettaisiin vuosittain hakemuksetta ainoastaan sellaiselle henkilölle, jonka katsotaan entisten sääntöjen mukaan kuuluvan johonkin niissä määritettyyn ryhmään. Palkinnon tulisi olla vähintään 500 000 mk:n suuruisen, tahi 10 % kaupungin vuosittain jakamasta määrästä. Kaupunginhallitus oli yhtynyt toimikunnan ehdotukseen esittäen kuitenkin siihen eräitä muutoksia, mm. että palkinnon nimi olisi Helsinki-palkinto. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v. 1953 taide- ja kirjallisuusapurahojen jakamisesta hyväksymiensä sääntöjen 2, 4, 11 ja 12 §:ää (6.6. 411 §, kunn. as.kok. n:o 72).

Kruununhaka-Seura -niminen yhdistys, jonka tarkoituksena on ollut olla yhdysiteenä ja kotiseutuharrastuksen ylläpitäjänä Kruununhaan alueella asuvien tai siitä muuten kiinnostuneiden henkilöiden kesken, oli pyytänyt kaupungin suostumusta yhdistyksen sääntöjen 9 §:n 2 momentissa mainitun ehdon täyttämiseen yhdistyksen lopettaessa toimintansa. Ehto koski yhdistyksen omaisuuden luovuttamista. Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki suostuu ottamaan vastaan Kruununhaka-Seura -nimisen yhdistyksen omaisuuden yhdistyksen tarkoituksen hyväksi käytettäväksi, jos yhdistys lopettaa toimintansa eikä Helsinki-Seura syystä tai toisesta voi ottaa vastaan yhdistyksen omaisuutta (17.10. 706 §).

Nuorisotyö. Kaupunginvaltuusto oikeutti nuorisotyölautakunnan ylittämään eräitä määrärahojaan yht. 963 800 mk:lla Hämeentien kerhokeskuksen toiminnan aloittamista varten (5.9. 606 §).

Vattuniemenkarin läheisyydessä sijaitsevan nuorison kesäkodin siirtämistä muualle tarkoittava aloite. Vt Vilkema ym. olivat 1.6.1960 tehneet aloitteen, missä ehdotettiin, että nuorisotyölautakunnan hallinnassa oleva Lauttasaaressa sijaitseva nuorison kesäkotinä siirrettäisiin uuteen rauhalliseen ja luonnonkauniiseen paikkaan, jossa olisi myös tarkoituksenmukainen rakennus. Aloitetta perusteltiin sillä, että kesäkodin läheisyyteen oli sijoittunut Helsingfors Segelklubb, jonka ravintolalla oli A-klubianniskeluoikeudet ja jonka haittavaikutusta ei voitu kokonaan eliminoida. Lisäksi kesäkodin uimaranta oli matala ja kivikkoisen ja lähellä oli Lauttasaaren viemäri, joka oli ympäristölle terveydelliseltä kannalta haitallinen. Sitä paitsi oli lähelle rakennettu teollisuuslaitoksia, jotka savun ym. vuoksi eivät olleet sopivia naapureita kesäkodille. Nuorisotyölautakunta ilmoitti yhtyvänsä aloitteessa esitettyihin näkökohtiin. Lautakunta piti kesäkotitoimintaa erittäin tärkeänä kasvatukseen, minä vuoksi olisi etsittävä uusi sopiva paikka kesäkodille. Se oli ehdottanut tällaiseksi

esim. Laajasaloa tai Jollasta. Kiinteistölautakunta oli todennut, että Lauttasaaren kesäkodin siirtämistä voitiin pitää perusteltuna, vaikka alueen olosuhteet tulisivatkin paranemaan lähiaikoina Lauttasaaren puhdistuslaitoksen valmistuttua. Nuorisotyölautakunnan esittämiä alueita ei voitu puoltaa asemakaavallisista syistä, sillä ko. rannat tarvittaisiin ennen pitkää tulevien asuntoalueiden yleisiksi vapaa-alueiksi. Koska uuden kesäkodin rakentaminen aiheuttaisi kaupungille huomattavia kustannuksia, esitti kiinteistölautakunta, että uudeksi sijoituspaikaksi voitaisiin ajatella Puotilan kartanon päärakennusta. Nuorisotyölautakunnan käsityksen mukaan tämä soveltuisi kuitenkin huonosti ko. tarkoitukseen, sillä se oli tiheän asutuksen ympäröimä, uintimahdollisuudet olivat huonot, kun rannat olivat pitkälle matalia ja kaislikkoisia ja sitä paitsi kartanossa ei ollut saunaa, joten se jouduttaisiin rakentamaan.

Kaupunginhallitus totesi, ettei nuorisotyö- ja kiinteistölautakunnan ponnisteista huolimatta tähän mennessä ollut löydetty sopivaa paikkaa kesäkodille, mutta asia oli jatkuvasti vireillä ja nuorisotyölautakunta tulisi aikanaan tekemään oman esityksensä uuden kesäkodin saamiseksi lautakunnan toimintaa varten. Kaupunginvaltuusto katsoi nämä lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (7.3. 161 §).

Urheilu- ja retkeilytoimi

Pirkkolan urheilupuisto. Kaupunginvaltuusto oli v. 1961 hyväksynyt arkkit. Heikki Sirénin laatiman Pirkkolan urheilupuistoalueen maankäyttösuunnitelman. Alueeseen liittyi myös valtion omistama, n. 3.2 ha:n suuruinen alue, jonka vuoksi maatalousministeriölle oli esitetty, että se hyväksyisi mainitun maankäyttösuunnitelman valtion omistaman maan osalta. Ministeriö oli käsitellyt asian 26.1. ja ilmoittanut, ettei asiaa valtion omistaman maan luovuttamisen osalta ratkaista ennen kuin asia olisi käsitelty valtion ja kaupungin välisiä kiinteistövaihtoja käsittelemään asetetussa neuvottelukunnassa. Ministeriö oli kuitenkin suostunut siihen, että kaupunki saa välittömästi aloittaa alueen maankäyttö-, tasaus- ja tietyöt erinäisillä ehdoilla. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä maatalousministeriön kirjelmässään 26.1. Pirkkolan urheilupuistoalueen maankäyttösuunnitelman edellyttämien töiden aloittamiselle asettamat ehdot (21.2. 143 §).

Sittemmin kaupunginvaltuusto päätti vielä hyväksyä arkkit. Heikki Sirénin laatimat, 7.3. päivätyt ja 26.3. muutetut Pirkkolan urheilupuiston I rakennusvaiheen uima- ja palloiluhallirakennuksen, huoltorakennuksen sekä asuntorakennuksen luonnospiirustukset n:o 1—10, sekä kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin sopimuksen tekemiseksi Arkkitehtitoimisto Kaija ja Heikki Sirénin kanssa rakennusten lopullisesta suunnittelutyöstä samoin kuin ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että tarkoitettua aluetta nyt rasittavat vuokrasopimukset irtisanotaan. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että kaupungin urheilupuistoja vastedes suunniteltaessa ainakin yhden uimahallin allas mitoitetaan rakennettavaksi 50 m:n pituiseksi, jolloin allas parhaiten täyttää kaupungin asukkaiden uimaopetus- ja uimaharrastustarkoituksen (20.6. 498 §).

Pallokentän pelialueen ympärillä olevan suoja-aidan poistamista tarkoittava aloite. Vt Procopé ym. olivat tehneet 11.10.1961 aloitteen, missä huomautettiin, että Pallokentällä oli jalkapallo-ottelun yhteydessä sattunut tapaus, jossa kaksi pelaajaa oli vahingoittunut yrittäessään tavoittaa palloa vasten rauta-aitaa. Rautainen suoja-

1. Kaupunginvaltuusto

aita on ilmeisesti vaaraksi jalkapallonpelaajille. Pelialueen eristäminen voitaisiin suorittaa köydellä tai muulla tavalla, joka ei aiheuta hengenvaaraa jalkapalloa pelaavalle nuorisolle. Näin ollen aloitteentekijät ehdottivat, että ryhdyttäisiin välittömästi toimenpiteisiin hengenvaarallisen suoja-aidan poistamiseksi Pallokentän pelialueen ympäriltä. Urheilu- ja retkeilylautakunta totesi antamassaan lausunnossa, ettei sellaista rauta-aitaa kuin Pallokentällä tietävästi ole muualla maailmassa. Kuitenkin kaikkialla, missä pelikentän ja katsomon välissä ei ole juoksurataa tai muuta yleisöltä kiellettyä aluetta, ympäröi nurmikkoa aita joko panssariverkolla varustettuna tai ilman. Pallokentän pelialuetta ympäröinyt vanha puuaita purettiin v. 1951 olympiakisojen vuoksi, mutta uusi aita rakennettiin vasta syksyllä 1956. Tätä ennen puhuttiin kentällä vallitsevasta surkeasta järjestyksestä, sillä suuri osa yleisöä pyrki ennen otteluja sekä niiden väliajoilla ja päätyttyä kulkemaan pelialueella aivan mielivaltaisesti. Aidan uudelleen pystyttämisen jälkeen järjestys jälleen palautui. Lautakunnan mielestä Pallokentän olosuhteet huomioon ottaen ei kilpailukenttiä ympäröivää aitaa voida yleisen järjestyksen ylläpitämisen vuoksi poistaa. Ainoaksi parannuskeinoksi on katsottava pelialueen rajojen ja aidan välin suurentaminen. Kun I ja II pelialue ovat päittäin, ei niiden välillä ole lainkaan aitaa, joten asia koskee vain kummankin pelialueen ulommaista takasivua. Niillä on pelialueen ja aidan väli ollut 3.5 m, mutta kertomusvuoden pelikauden alussa se maaleja siirtämällä suurennettiin 4.5 m:ksi. Myös pelialueitten pitkien sivujen ja aidan väliä oli suunniteltu suurennettavaksi yhdellä metrillä. Koska kuitenkin oli odotettavissa, että Pallokentällä piakkoin jouduttaisiin suorittamaan katsomoiden ja kulkuteiden uudelleenjärjestelyjä, olisi aidan siirtäminen jätettävä myöhemmäksi. Kaupunginhallitus huomautti Pallokentän katetut katsomot rakennetuiksi virheellisesti sikäli, että yleisön kulkutie katsomoihin käy kentän puolelta. Tästä johtuvat em. epäkohdat. Näillä kohdin asia ei ollut autettavissa kohtuullisin kustannuksin, mutta muilta osin voitaisiin suorittaa edellä selostetut järjestelyt. Lautakuntaa oli kaupunginkanslian toimesta kehotettu tutkimaan mahdollisuuksia Pallokentän pelialueen ympärillä olevan suojakaiteen sijoittamiseksi siten, että sen pelaajille ehkä tuottama vaara saataisiin vähenemään. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (3.10. 695 §).

Eläintarhanajojen kieltämisestä tarkoittava aloite. Vt Aminoff ym. olivat 23.5. tehneet aloitteen, missä viitattiin siihen, että 13.5. järjestetyissä moottorikilpailuissa kaksi henkilöä oli kuollut ja kaksi loukkaantunut. Oli osoittautunut, että tällaisissa kilpailuissa eivät ainoastaan kilpailijat, vaan myös katsojat joutuvat hengenvaaraan. Uusien vastaavanlaisten onnettomuuksien välttämiseksi aloitteentekijät ehdottivat, että kiinteistölautakuntaa kehoitettaisiin olemaan vastaisuudessa luovuttamatta Eläintarhan rataa ns. Eläintarhanajojen kaltaisia moottorikilpailuja varten. Kiinteistölautakunta mainitsi antamassaan lausunnossa, että kilpailuja voitiin kylläkin puolustaa sillä, että kilpailijat osallistuvat ajoihin »omalla riskillään». Mitä tulee taas syytökseen, että Eläintarhan rata olisi huonossa kunnossa, on tosin myönnettävä, että rata on teknillisessä mielessä liian lyhyt, kapea ja epätasainen, mutta näillä seikoilla ei tarvitse olla syy-yhteyttä vakaviin onnettomuuksiin, sillä näitä voi sattua kaikissa vauhtikilpailuissa, jos tapahtuu ajovirheitä. Rata on maastonsa ja sijaintinsa puolesta siksi edullinen, että sitä on pidettävä mainiona kilpailujen pitopaikkana. Eläintarhanajoista on tullut meikäläisissä oloissa suurtilaisuus, joka on järjestetty jo

24 vuotena. Olisi kohtuutonta väittää, että kymmentuhantisen yleisjoukon saa liikkeelle vain halu nähdä »kuolemalla leikkittelyä», kuten aloitteessa oli mainittu. Kyseessä täytyi olla yleinen kiinnostus moottoriajoneuvoja ja -kilpailuja kohtaan. Pääkaupungissa oli tosin pyritty löytämään uusi ko. tarkoitukseen sopiva rata, mutta kun uutta paikkaa ei vielä ollut voitu osoittaa, olisi mainittujen ajojen lopettaminen ilmeisesti epäoikeudenmukaista kaupungin ja sen ympäristön moottoriurheilun kannalta. Kaupunginhallitus ehdotti, että eo. lausunto katsottaisiin riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta. Valtuusto hyväksyi ehdotuksen, mutta päätti samalla kehottaa kaupunginhallitusta suorittamaan jatkuvia tutkimuksia sopivamman paikan osoittamiseksi kilpailurataa varten (23.5. 399 §, 28.11. 842 §).

Herttoniemen uuden hyppyrimäen rakentamista varten kaupunginvaltuusto myönsi l. 48 mmk pääomamenoihin kuuluvista käyttövaroistaan (5.9. 607 §).

Maauimalan rakentamista Pohjois-Haagan-Maunulan alueelle tarkoitettava aloite. Vt Miettinen ym. olivat 11.1.1956 tekemässään aloitteessa huomauttaneet siitä, että liitosalueitten lapset viettävät kesänsä kaupungissa vielä suuremmassa määrin kuin Kantakaupungissa asuvat lapset. Kun luonnolliset uintimahdollisuudet ovat sangen rajoitetut ja matkat merenranta-uimaloihin tavallista pitemmät, olisi toivottavaa, että kaupunki rakentaisi heitä varten entistä enemmän maauimaloita. Varsinkin Pohjois-Haagassa ja Maunulassa sekä niiden ympäristössä tunnetaan uintimahdollisuuksien puute kipeästi. Näin ollen aloitteentekijät ehdottivat, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin maauimalan rakentamiseksi Eliel Saarisen tien varrelle Pohjois-Haagan ja Pirkkolan välille. Vapaa-ajanviettokomitea mainitsi, että sen laatimaan, maauimaloita koskevaan sijoitussuunnitelmaan kuului maauimaloiden rakentaminen mm. Pirkkolan ja Talin urheilupuistojen yhteyteen. Edellisen rakennustyöt oli jo aloitettu ja jälkimmäinen oli suunnitteluvaiheessa. Ko. uimalat tyydyttäisivät komitean käsityksen mukaan täysin uintipaikkatarpeen aloitteessa mainituilla alueilla. Urheilu- ja retkeilylautakunta oli yhtynyt em. lausuntoon. Kaupunginhallitus ilmoitti asettaneensa 12.4.1956 komitean harkitsemaan kaupungin urheilu- ja ulkoiluolojen sekä vapaa-ajan vieton kehittämistä tarkoitettavia toimenpiteitä ja laatimaan pitkän tähtäimen ohjelman suunnitelman toteuttamiseksi. Komitea ei vielä ollut jättänyt mietintönsä, mutta sitten kun se on tapahtunut, käsitellään siinä esitetyt ehdotukset erikseen. Valtuusto katsoi edellä selostetut lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (5.9. 613 §).

Uimarannan perustamista Strömsinlahden rannalle tarkoitettava aloite. Vt Niemi ym. tekivät v. 1957 aloitteen, missä mainittiin mm.: Vaikka Roihuvuoren ja Herttoniemen asumalähiöt sijaitsevatkin meren välittömässä läheisyydessä, on niissä asuvilla tuskin mitään uintimahdollisuuksia, elleivät he halua matkustaa uimastadionille tai Kumpulan uimalaan. Herttoniemen keskusurheilupuiston yhteyteen on tosin suunniteltu maauimalaa, mutta sen toteuttaminen lienee ajankohtainen vasta vuosikymmenen kuluttua. Roihuvuorella Strömsinlahden rannalla olisi yleiseksi uimarannaksi erittäin sopiva alue, joka on yhteydessä avomereen. Aloitteentekijäin mielestä olisi erittäin tärkeätä, että ko. alue, jonka nyt omisti Kulutusosuuskuntien Keskusliitto, saataisiin kaupungin omistukseen yleistä uimarantaa varten. Tämä palvelisi kaupungin itäosien asukkaiden uintimahdollisuuksia. Aloitteentekijät ehdottivat, että ryhdyttäisiin kiireellisiin toimenpiteisiin mainitun hankkeen toteuttamiseksi. Kaupunginhallituksen asettama vapaa-ajanviettokomitea totesi, että aloitteessa tarkoitettun

1. Kaupunginvaltuusto

alueen kunnostaminen uimarannaksi ei ollut mahdollista mm. siitä syystä, että suoritetuissa tutkimuksissa oli havaittu lahden pohjassa tällä kohdalla olevan liejua jopa 10 m:n paksuudelta. Herttoniemen ja Myllypuron urheilupuistoihin suunniteltujen maauimaloiden valmistumiseen saakka soveltui mainittujen alueiden asukkaiden käyttöön lähinnä Marjaniemen uimala, joka sijaitsi Strömsinlahden suulla. Veden laatu oli sanotussa uimalassa hyvä ja laajennustöiden jälkeen uimalan voitiin katsoa tyydyttävän ko. alueiden uintipaikkatarpeen. Näin ollen aloitteen ei komitean mielestä tullut antaa aihetta toimenpiteisiin. Kaupunginhallitus huomautti, että vapaa-ajanviettokomitean lausunto pyydettiin urheilu- ja retkeilylautakunnan esityksestä, koska komitean käsiteltävänä oli jo ennestään eräitä uimarantoja koskevia esityksiä. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (20.6. 507 §).

Yleisen uimarannan aikaansaamista Roihuvuoreen koskevassa aloitteessaan vt Ikonen ym. olivat huomauttaneet, että kaupungissa oli uimarantakysymys hoidettu erittäin heikosti. Kun kaupungin asukkaista suuri osa joutui viettämään kesänsä joko kokonaan tai ainakin osittain kaupungissa, olisi näille voitava järjestää virkistystä uintimahdollisuuksien muodossa. Samalla aloitteentekijät olivat huomauttaneet, että Roihuvuoreen, jonka asukasluku oli n. 7 000 henkeä, olisi mahdollisuus järjestää luonnollinen uimaranta Strömsinlahden rannalle. Lahti tulee säilyttämään uintikelpoisuutensa, sillä Roihuvuoren puhdistuslaitoksen rakentamisen johdosta eivät alueen jätevedet tule sitä saastuttamaan. Kun lahden rannat ovat Kulutusosuuksuntien Keskusliiton omistuksessa, olisi kiireellisesti ryhdyttävä neuvotteluihin rannan saamiseksi yleiseen käyttöön. Vapaa-ajanviettokomitea oli todennut, että aloitteessa tarkoitettun alueen kunnostaminen uimarannaksi ei ollut mahdollista mm. siitä syystä, että lahden pohjassa oli todettu sillä kohdalla olevan liejua 10 m:n paksuudelta. Asukkaiden olisi siis käytettävä Marjaniemen uimalaa siihen saakka kunnes Herttoniemen ja Myllypuron urheilupuistoihin suunnitellut maauimalat valmistuvat. Komitean mielestä ei aloitteen tulisi antaa aihetta toimenpiteisiin. Urheilu- ja retkeilylautakunta oli yhtynyt vapaa-ajanviettokomitean lausuntoon. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (5.9. 614 §).

Yleisen uimarannan ja venelaiturin rakentamista Herttoniemen asuntoalueen tarvetta varten tarkoittavassa vt Pettisen ym. aloitteessa oli kiinnitetty huomiota kaupungin rantavesien likaisuuteen ja venelaiturien puutteeseen. Aloitteentekijät olivat ehdottaneet, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin selvittämään, voitaisiinko lähinnä Herttoniemen asuntoaluetta varten kohtuullisin kustannuksin kunnostaa Saunalahden seudulle yleinen uimaranta. Ehdotus oli tehty sillä edellytyksellä, että vesi siellä on riittävän puhdasta ja että kaupungin puolesta rakennetaan yleinen venelaituri. Vapaa-ajanviettokomitea huomautti aloitteen johdosta, että Helsingin rantavedet olivat niin saastuneita, ettei kaupungin alueelle enää kannattanut rakentaa uusia rantauimaloita. Uintipaikkakysymys olisi siis vastaisuudessa ratkaistava maauimaloiden ja uimahallien avulla. Herttoniemen maauimalan rakentaminen sisältyy sijoitussuunnitelmaan ja lisäksi saattaisivat Herttoniemen asukkaat käyttää Reposalmen ja Marjaniemen uimaloita. Aloitteen ei komitean mielestä tulisi antaa aihetta enempiin toimenpiteisiin. Venelaiturikomitea ilmoitti ottaneensa huomioon aloitteessa tehdyn ehdotuksen ja ehdottaneensa mietinnössään, että Herttoniemessä Fastholmaan, Naurissalmeen ja Naurissalmen itäpuolella olevaan lahteen varattaisiin ja asemakaavassa

vahvistettaisiin venesatama-alueet n. 1 200 venettä varten. Yleiset venelaiturit olisi rakennettava kaupungin toimesta, jotta ne olisivat kestäviä ja maisemaan soveltuvia. Urheilu- ja retkeilylautakunta oli yhtynyt em. lausuntoihin. Kaupunginhallitus ilmoitti, että em. komiteoiden mietinnöt ilmeisesti tullaan asettamaan pohjaksi aloitteessa mainituista seikoista päätettäessä. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (28.11. 843 §).

Lasten maksutonta uimaloihin pääsyä koskeva aloite. Vt Tuominen ym. olivat tehneet aloitteen 20.5.1959, missä viitattiin kaupungin rantavesien likaantumisen takia huonontuneisiin uintimahdollisuuksiin. Varsinkin lapsille matkat asuma-alueilta vappille uimarannoille tulevat liian pitkiksi. Maauimaloissa taasen peritään lapsilta pääsymaksua 20 mk kerralta, mikä puolestaan kuukausittain muodostaa sellaisen menoerän vähävaraisille perheille, että lapsilta on kiellettävä uiminen. Koska uimamaksuista kertyvät tulot muodostavat suhteellisen pienen osan kaupungin taloudessa, ehdottivat aloitteentekijät, että ryhdyttäisiin sellaisiin toimenpiteisiin, että lapset pääsisivät maksutta uimaloihin, myöskin maauimaloihin. Urheilu- ja retkeilylautakunta oli antamassaan lausunnossa selostanut niitä toimenpiteitä, joihin jo oli ryhdytty aloitteen tarkoittamassa asiassa. Kaikilla niillä lapsilla, jotka osallistuivat kaupungin järjestämään maksuttomaan kesäleikkitoimintaan, oli tilaisuus ohjajensa kanssa päästä uimaloihin ilmaiseksi. Lisäksi kaupunki korvasi täysin uimakoululaisten kuljetuksen Mustikkamaan ja Uunisaaren uimaloihin, joihin myös pääsivät maksutta lähitienoiden leikkikenttien lapset. Sama koski eräitä kesäsiirtoloita ja leirejä. Jokaiselle kaupungin lapselle oli siis varattu mahdollisuus yleisen ja maksuttoman uimaopetuksen saamiseen. Se, että maksutonta pääsyä ei ollut sovellettu Uimastadionin ja Kumpulän uimaloissa johtui siitä, että molemmat maauimalat olivat samalla myös yleisiä kylpylaitoksia, joissa vanhempikin väki kävi virkistäytymässä. Pieni pääsymaksu oli määrätty lapsille myös järjestyksen ja kasvatusnäkökohtien vuoksi. Järjestyksen ylläpitäminen tuotti jo nytkin melkoisia vaikeuksia ja aiheutti kustannuksia. Muodollinen pääsymaksu oli omiaan rajoittamaan ainakin lasten turhia käynntejä ja suomaan varttuneemmalle väelle rauhallisen oleskelun laitoksissa. Näin ollen ei aloitteessa ehdotettua toimenpidettä katsottu aiheelliseksi toteuttaa. Valtuusto piti eo. lausuntoa riittävänä selvityksenä aloitteen johdosta (7.3. 162 §).

Avustukset. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Jääkenttä-säätiölle 1.5 mmk:n ylimääräisen avustuksen mm. epäedullisten sääsuhteiden aiheuttamien menojen korvaamiseksi 23.5 3. 75 §).

6. Yleisiä töitä koskevat asiat

Rakennusvirasto. Kaupunginvaltuusto päätti valita dipl.ins. Yrjö Virtasen kaupungininsinöörin virkaan tavanmukaisilla ehdoilla (19.9. 655 §); 1.1.1963 lukien päätettiin rakennusviraston puhtaanapito-osastolle perustaa 19. palkkaluokkaan ja IV kielitaitoluokkaan kuuluva koneteknikon virka, pätevyysvaatimuksena teknillisen koulun koneosastolla suoritettu teknikon tutkinto (5.9. 599 §); rakennusviraston kassanhoitajan virka päätettiin siirtää 19. palkkaluokkaan 1.7. lukien ja muuttaa viran nimike pääkassanhoitajaksi (6.6. 426 §); yksi 8. palkkaluokkaan kuuluva toimistoapulaisen virka päätettiin 1.1.1963 lukien muuttaa 11. palkkaluokan apulaiskirjaajan viraksi (31.10. 761 §); Savilan pumppaamon 14. palkkaluokkaan kuuluva koneenhoi-